

Pozdravljeni devetošolci!

Prišel se je 2. teden pouka na daljavo. Upam, da ste v redu, da ste zdravi in da vam gredo vse šolske in družinske obveznosti dobro od rok in nog 😊

Za drugi teden dela od doma, sem vam pripravila pojme za preverjanje razumevanja. Ter novo poglavje iz učbenika.

Pojmi za ponavljanje: KOROŠKI PLEBISCIT, PLEBISCITNA PROPAGANDA, CONA A in CONA B. Kratko razlago zapiši v zvezek pod učno snov: Nova evropska država Jugoslavija.

V zvezek prilepi/napiši nov naslov in vsebino, ki sem jo povzela.

PARLAMENTARNA DEMOKRACIJA V JUGOSLAVIJI

Učbenik str. 62-63, Atlas str. 65

1. Uvod

- Slovenci in Hrvati imajo v novi državi velika pričakovanja
- Kraljevina SHS je v resnici – država urejena po željah Srbov

2. Državni centralizem

- **Raznolikost** jugoslovanske države (kulturno, gospodarsko, versko ..)
- Srbi, Hrvati, Slovenci – imajo jih za **3 plemena** istega jugoslovanskega naroda
- Makedonci, Črnogorci in muslimani = Srbi
- Nemci, Albanci, Madžari – so priznani kot manjšine
- **1. 12. 1918 Srbija** postane glavna politična sila (razglasitev Kraljevine SHS)
- **28. 6. 1921** je sprejeta **Ustava Kraljevine SHS: vidovdanska**; uzakoni centralizem, daje velika pooblastila kralju Karađorđeviću, spodbuja unitarizem

3. Politično razmerje sil

- Glavni je Kralj Aleksander Karađorđević z Narodno radikalno stranko pod vodstvom Nikole Pašića
- Hrvaška kmečka stranka pod vodstvom Stjepana Radića se bori za pravice Hrvatov
- Jugoslovanska muslimanska organizacija – zastopa muslimane
- Demokratska stranka – razpade, ker se država ni razvijala v smeri izenačevanja razlik
- Komunistična stranka je bila zaradi terorizma 1921 prepovedana (zastopa delavce)

4. Politično življenje v Sloveniji

- Konec 19. stoletja se izoblikujejo 3. politične stranke:
  - Slovenska ljudska stranka – katoliška
  - Jugoslovanska demokratska stranka – liberalna
  - Socialno-demokratska stranka – delavska
  - SLS – najmočnejša slovenska politična stranka, dr. Anton Korošec (duhovniki!); za upravno avtonomijo Slovenije; uspehi na volitvah

V zvezek pod novo učno snov zapiši razlago pojmov: **DRŽAVNI CENTRALIZEM, NARODNI UNITARIZEM.**

Razmisli: **Zakaj je imela SLS največje število volivcev?** Utemeljitev zapiši v zvezek.

Ostani doma in ostani zdrav! 😊😊😊

Renata Lesar Hržič